№ 37 Կիրակի, 15 Փետրվարի ՀՈՒՐՈՒՐԴ ՏԱՐԻ 192[illegible] թ.

ՀԱՅ ՑԵՂԱՓՈԽԱԿԱՆ ԳԱՇՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Սոցիալիստական Ինտերնացիոնալի Հայկական Հատուած

ԱՇԽԱՏԱՒՈՐ

ԲԸՆԻՈՐԸՆԸՆ ԵՒ ԴԻՄԸՂԵՑԻՉՆԵՐԸՆ ՄՐՑԵՔ ԵՐԻՒ

Հ. Յ. Դ. Վրաստանի Կենտրոնական և թիֆլիսի Տեղական Կոմիտէների

Կիրակի, 15 Փետրվարի № 37

Աշխատաւորների բոլոր երկրների միացէք

ԱՌԱՆՁԻՆ ՀԱՄԱՐ ԱՐԺԷ 6 ՌՈՒԲԼԻ

Բաժանորդագրութիւն Ի փետրուարի համար 100 ռ.
մարտի—120 ռ., ապրիլի—120 ռ.

ՇԱՐՈՒՆԱԿՎՈՒՄ Է 1920 ԹՎԻ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ

ԱՇԽԱՏԱՒՈՐ

ԲԸՆԻՈՐԸՆԸՆ ԵՒ ԴԻՄԸՂԵՑԻՉՆԵՐԸՆ ՄՐՑԵՔԵՐԻՆ

ՀՈՒՐՈՒՐԴ ՏԱՐԻ

ԱՌԱՆՁԻՆ ԹՈՒՂԹԸ ԱՅՍՈՒՆ ԿԱՆ ՄԱՍՆԱ ՏԱՍՆԱ ՇՐ ՄԱՆ ԳԻՆՈՎԸ

ԲԵՓԵՆՈՒՐԳԵԴԻՆՆԷ

Փետրուար ամսոյ համար 100 ռուբլի

մարտ ամսի համար 120 ռ., ապրիլ ամսի համար 120 ռ.

ԱՐՏԱՍԱՀԱՆԻ ՀԱՄԱՐ ԿԻՆԱՒՍԻ

ԱՊԱՌԻԿ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՉԻ ԸՆԴՈՒՆՈՒՄ

Ա. ՇԱՀԲԱԶԵԱՆ

Ա. Ա. ԱՐՈՒԼՈՎ

ՀԱՅ ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԴԵՐԿԱՑԱՑՈՒՄՆԵՐ

1. Ի բրտի գիտաց, 2. Ի բրտի գիտաց, 3. Ի բրտի գիտաց

ՆՈՒ՝ Վ՝ԲԺՈՒԹԻՆ և ХУДОЖНИКЪ МАЗИЛЬЯНЪ

ԽՈՒԼՈՒԹԻԵՆՆ ՊԸՆՑՄԸԼԸ և Я УЧУСЬ

ԿՈՉԻՆԸ—ՀԱՏԱՐԱ ՅԱՆՈ և ԽԵՂԻՆՆԵՐ

ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Զ. Ս. ԹՈՐՈՍԵԱՆ

Ս. Ռ. ԵՐԵՑԵԱՆ

ԱՐՏԻՍՏԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԹԱՏՐՈՆ

ՀԱՅՈՑ ԴՐԱՄԱՏԻԿ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅ ԴԵՐԵՍԱՅԻՆ ԴԵՐԵՍՈՒՆՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ

Երկուշաբթի, փետր. 16-ին 1920 թ.

կը տրուի

„ՀԱՅ ԴԵՐԵՍԱՆԻ ՕՐԸ"

Կը ներկայացուի

ՀԱՅ ԲԵՄԻ ՈԳԻ

Գրեցին՝ Ս. ԱՐԻՍՏԱԿԵՍԻԱՆ

և

ԿԱԲԱՐԷ

Ռեժիսոր՝ Ս. Ս. Ժիլանեան, Դեկոր՝ Ն. Ալիխանեան, Պարերգ՝ Ա. Ալիխանեան

Տեղերը՝ Ս. Ազիզեան, Ս. Ալիխանեան, Ս. Ալիխանեան

Գեղարուեստական խմբագրութիւն՝ Ն. Ս. Գաղուրեան

Գեղարուեստական ղեկավարութիւն՝ Ս. Ս. Ժիլանեան

Սկսվում է ժամը 7 ն. կիսին

Տոմսերի գները՝ 10 ռուբլուց մինչև 50 ռուբլի

Տոմսերը կարելի է գնել Ալեքսանդրեան թատրոնի դրամարկղից

Գեղարուեստական խմբագրութիւն՝ Ն. Ս. Գաղուրեան

Գեղարուեստական ղեկավարութիւն՝ Ս. Ս. Ժիլանեան

ՍՏՈՒՍԻԿ ՀՈՎՈՒԵԱՆՑԻ

Գրեցին՝ Ս. Ս. Ժիլանեան, Ս. Ս. Ալիխանեան, Ս. Ս. Ալիխանեան

Դերերը՝ Ս. Ս. Ժիլանեան, Ս. Ս. Ալիխանեան, Ս. Ս. Ալիխանեան

Գեղարուեստական խմբագրութիւն՝ Ն. Ս. Գաղուրեան

Գեղարուեստական ղեկավարութիւն՝ Ս. Ս. Ժիլանեան

Սկսվում է ժամը 7 ն. կիսին

Տոմսերի գները՝ 10 ռուբլուց մինչև 50 ռուբլի

Տոմսերը կարելի է գնել Ալեքսանդրեան թատրոնի դրամարկղից

ՍՏՈՒՍԻԿ ԹԱՏՐՈՆԻ ՀԱՍԵՐԳՈՅՑԻՆ ԴԱՀԼԻԶՈՒՄ

Գրեցին՝ Ս. Ս. Ժիլանեան, Ս. Ս. Ալիխանեան, Ս. Ս. Ալիխանեան

Դերերը՝ Ս. Ս. Ժիլանեան, Ս. Ս. Ալիխանեան, Ս. Ս. Ալիխանեան

Գեղարուեստական խմբագրութիւն՝ Ն. Ս. Գաղուրեան

Գեղարուեստական ղեկավարութիւն՝ Ս. Ս. Ժիլանեան

Սկսվում է ժամը 7 ն. կիսին

Տոմսերի գները՝ 10 ռուբլուց մինչև 50 ռուբլի

Տոմսերը կարելի է գնել Ալեքսանդրեան թատրոնի դրամարկղից

ԵՐԵԿՈՅԹ ՀԱՄԵՐԳ

ՑՕԳՈՒՏ ՆՈՒՄԻԻ—ԱՐԵՎԻ ՀԱՅՐԵՆԱԿՑԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ

„ԿԻԿԼԱՋ ՄԵՐԿՈՒՐԻՆ" ԵՒ „ՎՈՍՏՈՉՆՈՑԷ"

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՍՏ. ԼԻՍԻՑԵԱՆԸ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ

Ախալցխայի Ս. Փրկիչ եկեղեցու համար

ՔԱՀԱՆԱՅԱՑՈՒՆԵՐ

ԲՈՒՍԱԿԱՆ ԵՒ ԱՐԵՎԻ ՀԱՅՈՒԹԵԱՆ ՈՐԵՐԳՈՒԹԻՒՆԸ

ՍՏ. ԼԻՍԻՑԵԱՆԸ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ

ԵՂԲ. ԳՐ. ԵՒ Մ. ՅԱԿՈԲԵԱՆՆԵՐԸ

ՍՈՒՍԱՆՆԱ ԶՈՒԼՈՒՄԵԱՆ

զական դիմադրական ոգին ամբողջ Թուրք. ոչ անհնարին է յոգեբանական պայքար մղել հանդարտաբարձրանն ու նրա հետ Հայաստանի ամբողջ աշխատավորությունը սոցիալիստական ազգերի է գրգռիչ կան նաև ուրիշներ, որոնց ուշադիր ամառկացնում երկրի ծանր վիճակը։ Միակ դիմանալն էլքը ընտանեկան կացարանքնից դուրս գալու համար պէտք է համարել ժողովրդական ամենաբնական և աշխատավորական մասերի կազմակերպումն ու բարելավումը։ Սակայն, համաշխարհային մասշտաբի մէջ այդ աշխատանքները հանդիսանում են փոքրիկ բայց ազատ պայմաններ։ Այսպէս է եղել լեհապետությունները ու վերջերիվերումներ օրերին, և նոյնը սահմանափոխ կերպով կրկնում է այսօր Հայաստանի կառավարությունը հնարավորությունը չափ աշխատում է մի՛ցներ գտնել փրկելու երկիրը այս ապշեցուցիչ կացարանից։ Համաձայն Հայաստանի Հեռագրական Գործակալության տեղեկությունների, ֆինանսական մինիստրի առաջարկությամբ կազմակերպում է մի յանձնաժողով ծրագիր մշակելու Ազգային փոխառությունների համար, որը սատարած դրամներից սահմանելու է սակս։ Ներքուստ դրամանիշների ազատվելու համար։ Ազգային փոխառությունը, եթէ ապրող կազմակերպվի, կարող է հասնել իր նպատակին։ Կառավարությունն այս քայլը կարելի է որոշ չափով ուշացած համարել։ Եթէ փոխառությունը օր առաջ լիներ, երկիրը չէր ընկնի ներկայ ծանր դրամանիշի մէջ, և Հայաստանի վերաբերությունը կարգավորելու համար մեզանիս ազգային հանձնաժողովներ հարմարագույն միջոցներ։

Մյուս կողմից հեռագրական Գործակալությունը հաղորդում է, որ Եղը. Մայրիներն առաջարկել են բանալ հայկական բանկ 60 մլ. ֆրանկ հիմնական կապիտալով և էմիսիայի իրավունքներով։ Այս առաջին հայացքից նայելս. ու բարերարական առաջարկը կրում է իր մէջ ազգային հարգանքությունը—խոշորել իր զոհը նրա կիսանքի ծանր ժամանակին և այդպիսով ընդունելով կապով վերջնել Հայաստանի աշխատավորության քրտինքն ու արդար վաստակը։ Մեզ քաջ յայտնի է, թէ ինչ դիրքում կապիտալիստական ոյժեր են կանգնած այդ բանկի առաջարկների եռանդ և ինչ բուրժուական ձգտումներ են թաքնված այդ առաջարկի տակ։ Մի գեներալական հարցաքննություն մէջ, որտեղից Հայաստանն է, չի կարող հանդուրժել այդ ձևի մասնաւոր կամ կիսանգլիական է։ միասին ասենք։ Թէ ինչ բան է էմիսիոն բանկը—պարզ է Գարակասանի օրինակից, որի ազատությունը հենում է սաստ կապիտալի մեջ։ Մենք գտնում ենք, թէ ինչպէս, բան հեռագրական սեղեկությունն, ազգենտական շրջանը համակարգով է վերաբերվում այդ առաջարկի մասին։ Աշխատավորության կողմից դուռ հայաստանի կառավարությունը իրաւունք չունի անհարկ է մի՛ցներ գտնել փրկելու երկիրը այս ապշեցուցիչ կացարանից։ Համաձայն Հայաստանի Հեռագրական Գործակալության տեղեկությունների, ֆինանսական մինիստրի առաջարկությամբ կազմակերպում է մի յանձնաժողով ծրագիր մշակելու Ազգային փոխառությունների համար, որը սատարած դրամներից սահմանելու է սակս։ Ներքուստ դրամանիշների ազատվելու համար։ Ազգային փոխառությունը, եթէ ապրող կազմակերպվի, կարող է հասնել իր նպատակին։ Կառավարությունն այս քայլը կարելի է որոշ չափով ուշացած համարել։ Եթէ փոխառությունը օր առաջ լիներ, երկիրը չէր ընկնի ներկայ ծանր դրամանիշի մէջ, և Հայաստանի վերաբերությունը կարգավորելու համար մեզանիս ազգային հանձնաժողովներ հարմարագույն միջոցներ։

Մյուս կողմից հեռագրական Գործակալությունը հաղորդում է, որ Եղ. Մայրիներն առաջարկել են բանալ հայկական բանկ 60 մլ. ֆրանկ հիմնական կապիտալով և էմիսիայի իրաւունքներով։ Այս առաջին հայացքից նայելս. ու բարերարական առաջարկի մէջ ազգային հանդիսանում է իր մէջ ազգային հանդիսանությունը—խոշորել իր զոհը նրա կիսանքի ծանր ժամանակին և այդպիսով ընդունելով կապով վերջնել Հայաստանի աշխատավորության քրտինքն ու արդար վաստակը։ Մեզ քաջ յայտնի է, թէ ինչ դիրքում կապիտալիստական ոյժեր են կանգնած այդ բանկի առաջարկների եռանդ և ինչ բուրժուական ձգտումներ են թաքնված այդ առաջարկի տակ։ Մի գեներալական հարցաքննություն մէջ, որտեղից Հայաստանն է, չի կարող հանդուրժել այդ ձևի մասնաւոր կամ կիսանգլիական է։ միասին ասենք։ Թէ ինչ բան է էմիսիոն բանկը—պարզ է Գարակասանի օրինակից, որի ազատությունը հենում է սաստ կապիտալի մեջ։ Մենք գտնում ենք, թէ ինչպէս, բան հեռագրական սեղեկությունն, գենտենական շրջանը համակարգով է վերաբերվում այդ առաջարկին։

Հարգելի նորմալ ժամանակներում իսկ հայ գիրասանի հանձնարարը եղել է աշխատանքի և լաբորատորիայի մեջ են իրենց վիճակը բարելավելու մեր բնական մշակների անգրագիտները, իսկ թէ ինչ դրամական պէտք է ստանի այժմեան հայ գիրասանական գերդասանը՝ հասկանալի չպէտք է լինի թեպետ միայն քարերին ու ժայռերին։

Այսպիսի մի ժամանակ է ասնում հայ գիրասանն իր անձնական հարցը։

Միանգամ ուժի գիտակցությունը վառել է նաև գեղարվեստական ազատությունների շարքերում և արտասահմանական հանգամանքները զարել է նրանց համար օրական պահանջներից գերազանց։ Սակայն դրան հասնելու համար ամենից առաջ դրամի գոյությունն է։ որ հայ գիրասանի համար չատ վաղուց սաստկ է հեքիաթական դարձեալ։

Այս նկատառումով Հայ Դրամատիկ Դերասանների Միությունը երկուշաբթի, փետրվարի 16-ին, Աշխատանքի Քաղաքում կազմակերպում է հայ գիրասանի օր։ Նա յուսով է որ հայ հասարակությունն այդ օրը կը չառալի Քառասուն իր բաղդական գիրասանական լուսանկարներ մարելու այն գանձարկղը, որը հիմա պէտք է ծառայէ հայ գիրասանական գերդասանի թիկունքին գոյությունն ու նրա վեր գաղափարների ամրապնդման համար։ Գ—ե

ԴԱՆԻԷԼ ԿԼԻՊԱՆՈՒԼԻ

(Յոբելեանի առիթով)

Այսօր, փետրվարի 15-ին, վաղ հասարակությունը հանդիսանում կերպով տեսում է Թիֆլիսի Գեղարվեստ Քաղաքում նրա ստեղծագործությունները Դանիէլ Կլիպանովի 30-ամեայ գեղարվեստական գործունեության յոբելեանը։ Վերջերս Միությունն հարկավոր այս օրերս կոչ արեց հասարակությանն, որ այդ ազնիվ կատարն Վրաստանի բոլոր քաղաքներում և այլի ընկնող գիշերում, կազմակերպվում այդ առիթով գեղեցիկ ցեղերիներ և երգեցողներ։

Յոբելեանը կլինի ինչպէս Գեղարվեստի նամանդի Ամիտանէի գիշերում 1862 թվին և սկսի ստանձնում ստորագրով իր ուսումը Մոսկվայի գեղարվեստական դպրոցում 1882 թ. սկսել է գեղեցիկ ծառայությունները Բաքվում։ Սակայն նրա հետաքրքիր զարգացող գեղեցիկ ազգանունը չէ հաշտանում, բայց նրանցին, գեղեցիկ կենցաղի հետ և նա արտեղ մոտ 15 տարի առաջ բարելավեն Թաղիսում է գեղեցիկ ծառայությունը և սկսում պարտավորվել Բաքվի քաղաքային գեղարվեստ։

Այդպես սրանն, Կլիպանովի չէ տարել բարատանում գրանցն կեանքում։ այլ այդ գործունեությունը եղել է նրա համար։ ինչպես լաս վրայի ու հայ գրողների համար անցնելում։ լոկ երկրորդական, ստամ ժամերի զարգացումը։

Կլիպանովի գրում էր ամենարարդ բոլոր մեծամասնությունները, 20—40 երեսից բաղկացած, գեղանկարներ Բաքվի նահանգի չքաւոր գաղթած ազնտականների ու մեր կալանատեղերի կենցաղից։ Այդ գեղանկարների հերոսներից շատ լաստերը կատարելագործ կենցաղի մարդկանց ազատությունն են Քաղաքում ընթերցողի վրայ, որը գտնում մի մասնում է, թէ վեղ է կարգանում Բաքի գրողներ։ Կլիպանովին իր բոլոր գեղանկարները համանման է մի վերին ասպնջական ոլորտի ու հեռվից հանդարտ ոչ յանձա գնում իր հերոսներին արտաքին-իմաստական գրությունն մէջ, որի հետևանքով ընթերցողի մէջ ասպնջում է կուլտ ու լիասիրտ ծիծաղ և գրանքը կարդացում է ոչ միայն հանդարտ, այլ և յանգանալ։

Դեռ ևս որոնց հինգ ամիս առաջ, երբ ժողովրդի մէջ ցանկությունն յայտնեց Նիլ Թաղին ստանձնում տեսնելու իր բեղմնաւոր ու ամենքի յարգանքը վայելող հեղինակին—Վրաստանի կառավարությունը ստանց ընդառաջել ժողովրդի այդ ցանկությանն և նշանակեց նրան 5000 ռուբլի ժամանակ։

Ցանկանք, որ ստանդարտը բերելիորդը ժամանակից ասում չլինի և չարունակէ իր դեղեցիկ հարյուրի գարան։ քերող սահմանարարությունն։

Ֆ. Փերամանի

«ՀԱՅ ԴԵՐԱՍԱՆԻ ՕՐ»

Զերծ ֆիզիքական մի վիճակ, որ իր անհարկավ հարկերով համեմատում հայ գիրասանի չարքով գրաբանական հետևանքներ։ Ոչ ոքներ է հայ գիրասանը, պահանջում է մի հանդարտարարությունն, որ սկսում քարերը կը պարբերեն։

Բաղարական նորմալ ժամանակներում իսկ հայ գիրասանի հանձնարարը եղել է սարերային և լաբորատորիայի ու մասնաբանությունն մեջ։ Ազգային ընդունելությունները նեղում են մեր բնական մշակների անգրագիտները, իսկ թէ ինչ դրամական պէտք է ստանի այժմեան հայ գիրասանական գերդասանը՝ հասկանալի չպէտք է լինի թեպետ միայն քարերին ու ժայռերին։

Այսպիսի մի ժամանակ է ասնում հայ գիրասանն իր անձնական հարցը։

Միանգամ ուժի գիտակցությունը վառել է նաև գեղարվեստական ազատությունների շարքերում և արտասահմանական հանգամանքները զարել է նրանց համար օրական պահանջներից գերազանց։ Սակայն դրան հասնելու համար ամենից առաջ դրամի գոյությունն է։ որ հայ գիրասանի համար չատ վաղուց սաստկ է հեքիաթական դարձեալ։

Այս նկատառումով Հայ Դրամատիկ Դերասանների Միությունը երկուշաբթի, փետրվարի 16-ին, Աշխատանքի Քաղաքում կազմակերպում է հայ գիրասանի օր։ Նա յուսով է որ հայ հասարակությունն այդ օրը կը չառալի Քառասուն իր բաղդական գեղանկարներ մարելու այն գանձարկղը, որը հիմա պէտք է ծառայէ հայ գիրասանական գերդասանի թիկունքին գոյությունն ու նրա վեր գաղափարների ամրապնդման համար։ Գ—ե

ԵՐՐՈՐԴ ԻՆՏԵՐՆԱՑԻՈՆԱԼԻ ՀԱՅՏԸ ԱՆԿԱԽ ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ (*)

Տեսկերի ճառը

Տեսկերը իր հասով երեսն Լանց Հիֆերդիդիի ոչ սիրալ մասնագիտությունը։ Թէ գնալով Ցրնեի համաձայնվեն, կարող կը լինի բոլոր սոցիալիստական կուսակցությունների միացնել մի ինտերնացիոնալի մէջ։ Ցնչ է, այդ կարիքին է նաև Ցրնց Ազգերը։ սակայն Ազգերը գտնում է իր հարցերի համար սահմանված ծանր գրասենյակ հնչիչ ազատությունն ասել։ Տեսկերի յետագայ խոսքերը դարձ երեսում է, թէ միջազգային դրությունը որքան սարքեր են գտնվերդնում Տեսկերն ու Հիֆերդիդին։

«Հիֆերդինի գլխավոր ատարությունը կազմում է երրորդ ինտերնացիոնալի հիմունքների չափազանց նեղությունն մասնակցությունը։ Սակայն չէ՞ մոռացել են որ վերջացրեց սպասում են մեզ (ծիծաղներ բարդ)։ Եթէ մենք միասնանք երրորդ ինտերնացիոնալին, վերջացրեց չեն յայտնի հետևել մեր որոշումներին։ Ցանկությունը իրենց վերջին համաժողովին երրորդ ինտերնացիոնալի միասնությունն կրում տարաբաժանություններ։ Ինչ վերաբերում է նրանց պատասխանին, ոչիսի ասել։ որ Ֆրանսիական սոցիալիստներն անդամ են հենց իրենց տրացին միությունն հետանարվ։ Միայն պատասխանը պատասխանարարը բաց կանի նրանց սասի մեջ հետ միասնություն։ Ինչ վերաբերում է մեզ, մենք բանակցությունի մարդիսիոներ ենք գիտակցելու համար, որ յեղափոխությունը կախված է ազատասական պայմաններից, սակայն նշելով մենք գիտակցում ենք, որ մենք ոչ մի որոշումներ չունենք։ Ինչ վերաբերում պրոլետարիատի դիկտատուրայի հարցերին, մենք գիտակցում ենք, որ մեզ անփոխարինելի է այն անհրաժեշտությունը մեծ չէ, սակայն նա էլ ոչ անփոխարինելի է։ Իսկ թասերի ամենեն չեն նշանակում, որ ես պիտի խանգարեմ Լենինի ու Տրոցկու հրամանների սասի։ այդ մասին թասց չի կարող լինեն։ Մենք Մոսկվա կը գնանք ոչնչա քրտանաւասար յեղափոխական ընկերներ։ Ի հարկե, մենք ոգևորում ենք այն հանձնարարությունը, որին կը ժամանակեն ֆրանսիացիք ու լեհերը։ Ցանկանում ենք սոցիալ տրոցկու նոր հասարակությանը մեր երրորդ ինտերնացիոնալի մասնակցությունը։

Սակայն ամբողջ հարցն այն է, թէ արդեոք կարող է ոչնչանի հանում անդի անենալ, որ գործին չվնասի։ Այսպիսի պէտք է մասնակցել երկու փաստ։ Առաջին՝ Մոսկվայի հրամանները բոլորովին հարմար չեն մեր բնական յեղափոխականների հարցերը։ երկրորդ՝ երրորդ ինտերնացիոնալի մասնակցությունը իրենց հանդարտ ու ցանկանքով ոչացարում են նաև մեր կուսակցությունի ներկայացուցիչների և նրա գաղափարների դեմ։ Մասնել, որ մենք ոչնչանում ամենանիվ կարող ենք միասնալ մի ինտերնացիոնալի մէջ, ինձ համար հասկանալի թերևություն է։ Մի՞ այնպիսի վիճակ, որին կարող են յարել ԶԷ Հիֆերդինի և ԶԷ Շանկիի կողմնակիցները։ լուսաբան հիմքը կարող են լինել իսկական յեղափոխական ինտերնացիոնալ սահմանելու համար։

Զնայած կոմունիստների բոլոր յարձակումներին, Շանկիը կամենում է, որ մեր կուսակցությունը յարի երրորդ ինտերնացիոնալին սասնց ոչնչ պայմանի, սասնց երրորդ ինտերնացիոնալի արդեն ընդունած որոշումները փոխելու սեռնարի։ Բայց նա սասպարկում ենք ընդունելու մի ընդհանուր հրամանագիր։ Ի հարկե, Քանզի սեռասիկներ երրորդ ինտերնացիոնալը մեծ չէ, սակայն նա էլ ոչ սեռասիկներ է։ այն սասնց ինչ որ Թարի է սա սոցիալիստական Իմ խոսքերն սասնեն չեն նշանակում, որ ես պիտի խանգարեմ Լենինի ու Տրոցկու հրամանների սասը։ այդ մասին թասց չի կարող լինեն։ Մենք Մոսկվա կը գնանք որպես բրատասասար յեղափոխական ընկերներ։ Ի հարկե, մենք ոգևորում ենք այն հանձնարարությունը, որին կը ժամանակեն ֆրանսիացիք ու լեհերը։ Ցանկանում ենք սոցիալ տրոցկու նոր հասարակությանը մեր երրորդ ինտերնացիոնալի միասնությունը։

Ամենից առաջ մենք գիտակցում ենք, թէ մեր կուսակցությունը ոչ մի հանդարտ ունենալ։ որ գործին չվնասի։ Այսպիսի պէտք է միասնալ երկու փաստ։ Առաջին՝ Մոսկվայի հրամանները բոլորովին հարմար չեն մեր բնական յեղափոխականների հարցերը։ երկրորդ՝ երրորդ ինտերնացիոնալի միասնությունը իրենց հանդարտ ու ցանկանքով ոչացարում են նաև մեր կուսակցությունի ներկայացուցիչների և նրա գաղափարների դեմ։ Մասնել, որ մենք միասնանք երրորդ ինտերնացիոնալի մէջ, ինձ համար հասկանալի թերևություն է։ Մի՞ այնպիսի վիճակ, որին կարող են յարել ԶԷ Հիֆերդինի և ԶԷ Շանկիի կողմնակիցները։ լուսաբան հիմքը կարող են լինել իսկական յեղափոխական ինտերնացիոնալ սահմանելու համար։

Զնայած կոմունիստների բոլոր յարձակումներին, Շանկիը կամենում է, որ մեր կուսակցությունը յարի երրորդ ինտերնացիոնալին սասնց ոչնչ պայմանի, սասնց երրորդ ինտերնացիոնալի արդեն ընդունած որոշումները փոխելու սեռնարի։ Բայց նա սասպարկում ենք ընդունելու մի ընդհանուր հրամանագիր։ Ի հարկե, մենք գիտակցում ենք, որ մենք ոչ մի որոշումներ չունենք։ Ինչ վերաբերում պրոլետարիատի դիկտատուրայի հարցերին, մենք գիտակցում ենք, որ մեզ անփոխարինելի է այն անհրաժեշտությունը մեծ չէ, սակայն նա էլ ոչ անփոխարինելի է։ Իսկ թասերի ամենեն չեն նշանակում, որ ես պիտի խանգարեմ Լենինի ու Տրոցկու հրամանների սասը։ այդ մասին թասց չի կարող լինեն։ Մենք Մոսկվա կը գնանք որպես բրատասասար յեղափոխական ընկերներ։ Ի հարկե, մենք ոգևորում ենք այն հանձնարարությունը, որին կը ժամանակեն ֆրանսիացիք ու լեհերը։ Ցանկանում ենք սոցիալ տրոցկու նոր հասարակությանը մեր երրորդ ինտերնացիոնալի միասնությունը։

Ամենից առաջ մենք գիտակցում ենք, թէ արդեոք կարող է ոչնչանի հանում անդի անենալ,

Հ. Ե. ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅ ՅԵՂ. ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՎԱՐՉԱՏԱՆ IV ԴԱՍԱՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԸ

(Ք. Սիսա՞)

Յունուարի 16-ին, երեկոյեան ժամը 8-ին, բացու

բիւրոկրատիական հիմքերի վրայ է դրած Թիւրիմացութեամբ «ներաշխարհ»ն կոչուած Ազրբէջանի ինքնավարութեան մեխանիզմը։ Այսպէս ասկիզբը կատարուեցաւ հայկական հարցը։ Մեծերը լաւ սատան, խմում, հաղորդում են, մինչդեռ ասկիզբը արհամարհած մեծերի կողմից, ինչպէս ասեցինք գոյութիւն անխնայելի վիճակ է ստացած։

— Թուրքերի կողմից անելի անեցող ցնցիկ հետաձգումները հոյ ազգական նկատմամբ անարգել լարանեցնում են։ Եռամ մեղմներ իրենց ազգանց պատրաստ փրկելու համար տարուած են եղել վաղ կամ ուշ հետաձգել քաղաքից։ Ինչէ, Թէ ինչպիսի գեղջիր են կատարուում, որ լսուում է միայն արեւելեան ցեմենտով տրցեցած մարդասէր։ Մի քանի գեղջիր են տեղի ունեցել, որ Թուրք ուսանողներից տանէ, Թէ սերուց՝ դիմել են ոյս կամ այն հոյ մեղմին, որ իրենց ազգիցը կիսուեցան ասած Թուրքին, ազատուելով որ մեռնեն է, եթէ չասեն, պէտք է ուժով փոքրեն։ Քանի-քանի ազգական գեղջիր են պատանել և հոյ մեղմը, ինչպէս ասացի, կարողացել է միայն իր ազգիցը ազատ անել ազգարկելով ազատել վերջանս անասուաւիթիցը։ Ուրիշ մի ազգի կարդ էր գլուխ, որ հայն անբարաւորելի մի ասյտ է Ազրբէջանում։

Չեն յանդգնում մինչև անգամ Թուրքերը պարզ է որոշ յայտարարել որ նրանց միայն այն ժամանակ էր հարմար եղել հոյերի հետ, որը վերջինները իրենց ազգիցներին Կիւմրիում Ազրբէջանում։

Ինչ յանդգնում մինչև անգամ Թուրքերը պարզ է որոշ յայտարարել որ նրանց միայն այն ժամանակ էր հարմար եղել հոյերի հետ, որը վերջինները իրենց ազգիցներին Կիւմրիում Ազրբէջանում։

Ինչպէս ասեցինք, Ազրբէջանում ինքնավարութեան մեխանիզմը հայկական հարցի հետ կապուած է։ Ինչպէս ասեցինք, Ազրբէջանի ինքնավարութեան մեխանիզմը հայկական հարցի հետ կապուած է։

— Ինչպէս ասեցինք, Ազրբէջանի ինքնավարութեան մեխանիզմը հայկական հարցի հետ կապուած է։

Մեր ասածը հասկանալի է։